

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

GIDANI KÖRÜ
SOFRANA SAHİP ÇIK

7/28/81
GK 150

Sayı :54045643-610-E.1490847
Konu :Soru Önergesi (7/28181)

08.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 30.04.2020 tarihli ve 43452547-120.07-647761 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Sayın Hasan KALYONCU'ya ait 7/28181 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş (7/28181) (3 sayfa)

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Doğrulama Kodu : RGKKDZKZ Evrak Takip Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ve-orman-bakanligi-ebys>
Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / Bi
ANKARA
Tel: (0312) 287 33 60
www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr Te

Bilgi için: Nazire YÜREKLİ
YÜKSEL
Mühendis
Telefon No: (312) 258 85 94

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN HASAN KALYONCU'YA AİT 7/28181 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Türkiye’de 25 havzada su kirliliği seviyelerinin belirlenmesi amacıyla su kalitesi izleme çalışmaları, Bakanlığımız tarafından Avrupa Birliği (AB) Su Çerçeve Direktifi (2000/60/EC) gerekliliklerine uygun olarak Havza İzleme Programları kapsamında düzenli olarak sürdürülmektedir. İzleme çalışmalarının sonuçları her yıl havza bazında su kalitesi değerlendirme raporları hazırlanarak su kirliliği seviyeleri belirlenmektedir.

Türkiye’deki 25 havza için Havza Koruma Eylem Planları 2013 yılında tamamlanarak, mevcut kirlilik durumları ortaya konulmuştur. Şimdiye kadar 7 havzada Nehir Havza Yönetim Planı tamamlanmış olup 5 Nehir Havza Yönetim Planı, Su Yönetimi Koordinasyon Kurulunda onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Planlar kapsamında yeraltı ve yerüstü suyu kütleleri için 1 yıl boyunca AB Su Çerçeve Direktifine uygun izleme çalışmaları yürütülmüş, sadece fizikokimyasal parametreler değil öncelikli ve belirli kirleticiler de araştırılmış, biyolojik kalite unsurlarına bakılarak etki değerlendirmesi yapılmış, mevcut kalite durumları ortaya konulmuştur.

Havza bazında kirliliğin giderilmesi için alınacak tedbirler, ilk olarak 2013 yılında tamamlanan Havza Koruma Eylem Planları ile belirlenmiştir. Havza Yönetim Planı tamamlanmış olan havzalar için söz konusu eylemler güncellenmiş olup, diğer havzalar için de Havza Yönetim Planları ile gerekli tüm tedbirler ortaya konulacaktır.

Bunun yanı sıra, su kaynaklarının miktarının ve kalitesinin korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması maksadıyla baskı ve etkilerin yoğun olduğu kirlilik tehdidi altında olan sıcak noktalarda, alt havza bazında alınması gereken tedbirleri içeren 14 adet su kalitesi eylem planı hazırlanmıştır.

Bakanlığımız tarafından Ülkemizdeki 25 nehir havzasında “Türkiye’de Havza Bazında Hassas Alanların ve Su Kalitesi Hedeflerinin Belirlenmesi Projesi” kapsamında azot ve fosfor kirliliği açısından hassas su kütleleri belirlenmiş ve drenaj alanları kentsel atıksu kirliliği açısından hassas alanlar ve tarımsal kaynaklı baskının yoğun olduğu nitrata hassas alanlar olarak tasnif edilmiştir. Hassas alanlarda su kalitesinin iyileştirilmesine yönelik su kalite hedefleri ve hedeflere ulaşılması için alınması gereken tedbirler de ortaya konulmuş, sorumlu kurum/kuruluşlar belirlenmiştir.

Ayrıca, Bakanlığımız tarafından Ülkemizdeki 11 nehir havzasında yürütülen “Durgun Sularda Özümlene Kapasitesinin Belirlenmesi ve Su Kalitesinin İyileştirilmesi Projesi” kapsamında bu havzalarda yer alan 422 durgun suya ait azot ve fosfor parametreleri açısından özümlene kapasiteleri belirlenmiş, özümlene kapasitesi aşılmış olanlarda iyi su kalitesi hedefine ulaşılması maksadıyla tedbirler programı oluşturulmuştur. Tedbirler programı “Noktasal Kaynaklı Kirlilik Yönetimi Uygulamaları ve Tarımsal, Hayvansal, Ormancılık, Kentsel Yüzeysel Akış, Kırsal Yüzeysel Akış İyi Yönetim Uygulamaları” nı içeren tedbirler programı oluşturulmuştur.

2013 yılından bu yana havza bazında izleme programları hazırlanmış, havza yönetim planlarının hazırlanması çalışmaları başlatılmış, sıcak noktalar için su kalitesi eylem planları

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

hazırlanarak uygulamaya konulmuş, İl Su Yönetimi Koordinasyon Kurulları ve Havza Yönetim Heyetleri ile yerel bazda su yönetimine ilişkin sorunlar ele alınmaya başlanmıştır. Tüm bu çalışmalar ile Ülkemizde su kaynakları yönetimine ilişkin farkındalık oluşturulmuş, su kaynaklarının yönetimi konusunda tüm paydaşların dahil olduğu bütünsel bir anlayış geliştirilerek hayata geçirilmiştir. Bu çalışmalar sayesinde su kirliliğinin önlenmesi ve gelecek nesillere temiz su kaynakları bırakılması konusunda önemli adımlar atılmış olup, çalışmalarının sonuçlarının havza yönetim planlarının hayata geçirilmesi ile önümüzdeki 5-10 yıl içerisinde daha net bir şekilde görülmesi beklenmektedir.

Yeraltı sularının miktar ve kalite özelliklerinin ortaya konması ve değerlendirilmesi için aşağıda yer alan çalışmalar yürütülmüştür.

- Yeşilirmak Havzasında “Yeşilirmak Havzası’nda Yeraltı Sularının Miktar ve Kalite Özelliklerinin Ortaya Konması ve Değerlendirilmesi Projesi”
- Burdur Havzasında “Burdur ve Batı Akdeniz Havzalarında Yeraltı Sularının Miktar ve Kalite Özelliklerinin Ortaya Konması ve Değerlendirilmesi Projesi”
- Batı Akdeniz Havzasında “Burdur ve Batı Akdeniz Havzalarında Yeraltı Sularının Miktar ve Kalite Özelliklerinin Ortaya Konması ve Değerlendirilmesi Projesi”
- Gediz Havzasında “Yeraltı Sularının Miktar ve Kalite Özelliklerinin Ortaya Konması ve Değerlendirilmesi Konusundaki Uygulamalar: Gediz Havzası Örnek Çalışması”
- Akarçay Havzasında “Türkiye’nin Yeraltı Suyu Yönetimi Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi”
- Sakarya Havzasında “Türkiye’nin Yeraltı Suyu Yönetimi Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi”

Bakanlığımız tarafından “Türkiye’de Havza Bazında Hassas Alanların ve Su Kalitesi Hedeflerinin Belirlenmesi Projesi” kapsamında Ülkemizdeki 25 nehir havzasında yer alan hassas alanlarda alınacak tedbirler “Hassas Su Kütleleri ile Bu Kütleleri Etkileyen Alanların Belirlenmesi ve Su Kalitesinin İyileştirilmesi Hakkında Yönetmelik” ile ilan edilmiş olup sorumlu ve ilgili kurum/kuruluşlarla paylaşılmıştır.

25 havzada Nehir Havza Yönetim Planlarının hazırlanmasına ilişkin planlamalar yapılmış olup, bu çalışmaların da önümüzdeki 5 yıl içerisinde tamamlanması planlanmaktadır. Tüm bu çalışmalar ile ulaşılmak istenen hedef, AB Su Çerçeve Direktifi ile uyumlu olarak tüm havzalarda iyi su durumuna ulaşılmasıdır.

İçme-kullanma suyu temin edilen baraj gölleri ve baraj göllerini besleyen su kaynaklarının korunması, su kaynağın ve havzanın özelliklerinin bilimsel çalışmalar ile değerlendirilerek, koruma alanlarının belirlenmesi, baraj gölü havzalarının su kalitesi ve miktarının havza bazında korunması ve iyileştirilmesi maksadıyla sosyal, ekonomik, fiziki, jeolojik, hidrojeolojik, hidromorfolojik, ekolojik ve kimyasal özelliklerinin bilimsel verilere dayalı olarak tespit edilerek “İçme Suyu Havzası Koruma Planı Hazırlanması” çalışmaları yapılmaktadır. Havza sınırları içerisinde alıcı ortama deşarj yapan kaynaklar, havza için sorun oluşturan kirlletici kaynaklar ve baskı unsurları tespit edilerek çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda, 18 adet içme suyu havzasında koruma planı çalışmaları tamamlanmış olup, 3 adet içme suyu havzasında koruma planı çalışmaları devam etmektedir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bakanlığımız tarafından havza ölçeğinde suyun sürdürülebilir yönetiminin sağlanması ve havzada bütün sektörlerin (çevre, içme ve kullanma, tarım, sanayi, enerji, madencilik, balıkçılık ve su ürünleri vd.) geleceğe yönelik yapacağı faaliyetler için ihtiyaç duyacağı suyun planlanarak kullanılması maksadıyla Sektörel Su Tahsis Planları (SSTP) hazırlanmaktadır. Söz konusu planlarda kuraklık öngörüsüne karşılık belirlenen alınacak önlemlerin uygulanması ve tahsis miktarlarının izlenmesi maksadıyla eylem planları hazırlanarak ilgili kurum ve kuruluşlar ile koordineli bir şekilde takip edilmektedir. Bu kapsamda ülkemizde SSTP çalışmaları 2015 yılında başlamış olup 5 havzamızda (Seyhan, Akarçay, Konya, Gediz ve Küçük Menderes) planlar tamamlanmıştır. 2023 yılına kadar tüm havzalarımız için tamamlanması hedeflenmektedir.

2013 yılından bu yana su kalitesinin belirgin şekilde bozulduğunun görüldüğü herhangi bir havza yoktur. Bu durum, yapılan çalışmaların ve alınan tedbirlerin su kalitesinin kötüleşmesinin önüne geçilmesini sağladığını göstermektedir. Havzalarda alınan tedbirlerin sonuçlarının su kalitesine yansması zaman alan bir süreçtir. Diğer taraftan, su kalitesinde hedeflenen iyileşmenin sağlanması için su kaynakları yönetiminde yetki paylaşımında yaşanan kargaşanın giderilmesi ve belirlenen tedbirlerin daha etkin bir şekilde hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Her havzanın mevcut durumuna göre değişmekle beraber Nehir Havzası Yönetim Planlarında ortalama olarak 6 yıllık periyotlardan oluşan 2 döngü için (12 yıllık) tedbirler belirlenmiştir.